

Смоляр О.В.

аспірантка, Київський національний
університет культури і мистецтв

КОНЦЕПТУАЛЬНА ВИРАЗНІСТЬ СТИЛЮ “ВІНТАЖ” В ОСОБЛИВОСТЯХ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР’ЄРІВ ПРИМІЩЕНЬ

Анотація. В статті досліджується концептуальна виразність стилю “вінтаж” в особливостях проектування інтер’єрів приміщень. Обґрунтовані засади, на яких будуються дизайнерські аспекти, що втілюються в функціональній, конструктивній, колористичній моделях даної стилістики.

Ключові слова: стиль “вінтаж”, концепція, дизайн, проектування, композиція.

Аннотация. Смоляр Е.В. Концептуальная выразительность стиля «винтаж» в особенностях проектирования интерьеров помещений. В статье исследуется концептуальная выразительность стиля «винтаж» в особенностях проектирования интерьеров помещений. Обоснованы особенности, на которых строятся дизайнерские аспекты, что воплощаются в функциональной, конструктивной, колористической моделях данной стилистики.

Ключевые слова: стиль «винтаж», концепция, дизайн, проектирование, композиция.

Annotation. Smolyar O.V. Conceptual expressiveness of style «vintage» in features of planning interiors of apartments. In the article conceptual expressiveness of style is investigated “vintage” in features of planning interiors of apartments. Principles are reasonable, on that designer aspects, that are incarnated in functional, structural color models of this style, are built.

Key words: style “vintage”, conception, design, planning, composition.

Ступінь розробленості теми. Проблемою вивчення інтер’єрів приміщень в стилі “вінтаж” займаються такі провідні вчені як Т.Агостон, Р. Архнейм, І.А. Бартенев, В.Г. Власов, Л. Кришталева і інші. Дану тематику не можна вважати достатньо вивченою і дослідженою в сфері дизайнерського бачення.

Мета статті. Вивчити і дослідити концептуальну виразність стилю “вінтаж” в особливостях проектування інтер’єрів приміщень.

Постановка проблеми. На даний момент дизайн інтер’єрів в чіткій стилістиці вивчається переважно дизайнерами, архітекторами чи мистецтвознавцями. Тим часом інтер’єр в стилі “вінтаж” – це насамперед своєрідна форма синтезу різних мистецтв – синтезу, найчастішим образом пов’язаного з існуючими великими стилями і, що розвивався і удосконалюється паралельно з розвитком стилістики, що проявляється в архітектурі, дизайну одягу, літературі, музикою, живописом. Одна з важливих проблем дизайну архітектури і інтер’єрів полягає в досконалому вивченні стилістичних засад, що формують реконструктивну та історичну функції даної концептуальної характеристики.

Результати досліджень.

Красиве слово «vintage» прийшло до нас з французької мови, де спочатку означало висококласне вино багаторічної витримки. У застосуванні ж до архітектурних рішень воно означає концептуальний напрям, заснований на поєднанні в декорі сучасних і старовинних предметів. Вінтажні речі – це не просто речі використання, це набагато більше – висока якість, благородство, унікальність.

Для вінтажних інтер’єрів характерні всілякі поєднання матеріалів – кованого металу, міді, дерева, кераміки, обробних тканин. Колірна гамма, як правило, витримана в спокійних тонах. Сьогодні актуальним вважається поєднання темного дерева венге, або навіпки, вибіленого дуба, і яскравих стильних деталей. Але, навіть якщо в інтер’єрі є присутніми яскраві фарби – зелені, сині, червоні – вони, як правило, приглушені «старовинними» потертями, крізь які просвічує текстура дерева або ледве читані написи. [2]

Невід’ємна складова інтер’єру в стилі вінтаж – це квіти: сезонні і сухоцвіти, у великих і маленьких букетах, польові ромашки і садові троянди. При створенні букета можна зіграти на контрасті – підібрати до них кришталеві, металеві або навіть оцинковані вази. Дуже важливо, щоб букет виглядав недбало, неначе його трохи розшарпало вітром. Для сухоцвітів підбирають плетені кошики, керамічні вази, додатковий декор у вигляді метеликів або ягід. Усе це повинно виглядати як би випадковим, романтичним і простим.

Але головний акцент в стилі вінтаж робиться на меблі. У новий інтер’єр гармонійно вписується і наявний вміст комор і горищ. Для вінтажного інтер’єру згодяться, наприклад, обідній стіл, буфет для сервізів, старовинне дзеркало або трюмо, скрині, ширми і багато що інше. Особливий шик таких вінтажних меблів надає штучне старіння- нарочито залишені дрібні подряпини, потертості на кутах, і навіть сліди від деревних жучків. Декором виступають латунні або різьблені

Надійшла до редакції 11.12.2011

накладки. Взагалі латунь – дуже популярний матеріал для створення цікавих рішень в стилі вінтаж. З латуні створюють змішувачі для кухні і ванни, миття, люстри, вази, статуєтки і багато що інше.

Стіни, мають бути пофарбовані у світлий (краще білий) колір. Зображення проектується на стіну, контури його окреслюються графітом, деталі промальовувалися, темні частини зафарбовуються. Поверх малюнка наноситься шар водоемульсивної фарби, який за допомогою м'якої тканини розтушовується, призводячи до ефекту фрески, що «проступила» на старій стіні. А для створіння псевдостаровинних речей використовують техніку «кракелюр» і детально показують її застосування.

Втім, шарм часу цілком може бути і не зовсім справжнім, а виглядати цілком гідно. Дійсно, при старінні застосовуються практично ті ж самі технології, що використовують фальсифікатори, з тією лише різницею, що ніхто не намагається приховати – меблі абсолютно нові.

Кращі фахівці в створенні старовини – реставратори, які досконально знають порядок оновлення старовинної речі і зворотний йому процес старіння. Але в створенні якісної псевдостаровини важливу роль грає не лише уміння реставратора, але і дотримання стилю в усьому: матеріалах, фарбах і покриттях. Традиційно використовуються такі властиві антикваріату і що добре піддаються старінню матеріали, як дерево, кераміка, кований метал, латунь, льняні тканини, ткани «вручну» килими. Взагалі, вінтаж повинен носити відбиток handmade, адже майстер з умілими і натруженими руками був кращим «устаткуванням» дореволюційної мануфактури.

Перше місце по придатності до старіння займають деревина і латунь. Кольори до цих матеріалів підбираються що відповідають – приглушені, природні. Але якщо і зустрічаються яскраві відтінки (наприклад, столик «колись був цегляно-червоним»), їх неодмінно роблять розмитими, потертими. І, звичайно, ніякого блиску – тільки матові лаки, а краще віск. Емаль, різьблення, розпис (усе – в ретельно продуманих і детально створених тріщинках) завершують милий старовинний образ.

Втім, тільки образ і може ріднити вінтажні меблі із справжньою старовиною. А її «начинка» може відповідати вимогам найприскіпливішого любителя хай-теку. Особливо якщо йдеться про кухонні меблі. Вбудована в «старовинний комод» посудомийна машина – наочний приклад того, що постарілим предметам інтер'єру не чужа сучасна функціональність. [5]

Бляклі фарби, потертості і подряпини, відмітини деревних жучків, старі пластмасові ляльки, цукорниця з тріснутою емаллю, фарфоровий чайник з відбитим носиком. На перший погляд усе це здається мотлохом. Але колись дизайнери нарекли це «речами з історією» — так з'явився оригінальний стиль «вінтаж» — зворушливий відгомін минулого, стиль-спогад.

Вінтаж, або, як його ще називають, ретро-стиль, — актуальний нині напрям в інтер'єрній моді. Вінтажними також можуть бути сьогодні не лише меблі, аксесуари, але і обробні матеріали : шпалери,

тканини, фарби, скло, підлогові покриття, зокрема паркет і ковrolін.

Один з найважливіших критеріїв, по якому ті або інші предмети обстановки потрапляють в розряд раритетних, – це впізнанність. Предмет повинен асоціюватися з певною епохою, точно відбиваючи стильові напрями свого часу.

Найчастіше для створення інтер'єру в стилі ретро використовують так звані — талановито виконані копії-стилізації. Мистецтво старіння речей (меблів, картин, фарфору, килимів) — не сьогоднішній винахід. Техніка створення красивих потертостей, тріщинок на дереві, камені, лаку або барвистому шарі відпрацьовувалася століттями. І те, що раніше називалося «копією», «підробкою», нині узаконене модою.

За традицією, вік антикваріату не має бути менше 50 років. Вінтаж, безперечно, молодше. Вінтаж вітає творче втручання, фантазію.

У вінтажному інтер'єрі обов'язково мають бути присутніми комоди з множиною скриньок, скрині, обідній стіл на велику сім'ю, металеві ліжка із забавними кульками на спинках, буфет для посуду і стелаж для старовинних фамільних сервізів. Це можуть бути як стилізації, так і справжні предмети, знайдені, приміром, на дачному горищі або куплені на блошиному ринку. Найчастіше форми і моделі вінтажних меблів відтворюються по старовинних, іноді навіть дуже відомим зразкам. [4]

Для вінтажу властиве поєднання природних матеріалів — кованого металу, латуні, дерева, кераміки, льону. Відповідно, і кольори окремих вінтаж-предметів і інтер'єрів витримані в природних тонах. Хоча іноді можна зустріти і досить яскраві мотиви — червоні, зелені, сині, помаранчеві. Але майже завжди вони приглушені «старовинними» потертями, через які просвічують текстура дерева або розписи, що ледве читаються. В якості декору для вінтажних меблів використовують різьблені або латунні накладки.

Латунь – це один з найпопулярніших вінтажних матеріалів, з нього виготовляють масу аксесуарів : змішувачі для ванн і кухонь, миття, люстри, вази, фігурки.

Особливе місце у вінтаж-інтер'єрі займають тканини: оббивка меблів, драпіровки, штори, чохла, столовий і спальний текстиль. Як правило, це легкі, натуральні тканини з бавовни, шовку, джуту і віскози сріблястих відтінків, з квітковими мотивами, що інтерпретують на сучасний лад декори, введені в моду в 60-70-х роках минулого століття.

Колірна гамма матеріалів може бути яскравою і соковитою. Переважаючи відтінки в цьому випадку: рожевий, зелений, блакитний, підкреслені кольором чорносливу, гірського кришталю, мокрої деревини і ограновані срібними, золотими і сталевими «тінями».

Також на вінтажній тканині можуть бути різні потертості, імітації тонування, різні металеві вставки — для цього підійдуть груба бавовна, мішкочина, оксамит і навіть легкі органза і тюль.

На сьогодні є підлогове покриття — постарілий паркет. Над ним «працюють» так само, як над вінтажними меблями, тільки до норок жучків-

дерев'яних дощок, додають ще сліди від каблуків і витравлюють колір деревини.

Хорошим фоном для вінтажного інтер'єру може послугувати і паркетна дошка, особливо світлих тонів. Але якщо паркет може бути покритий глянцевим лаком, то паркетна вінтаж-дошка — тільки матовим, а ще краще воском.

Оригінальним рішенням буде постелити поверх такої підлоги домотканий або східний килим, плетену «доріжку» в яскраву різноколірну смужку або джутову рогожу.

Ще один цікавий напрям у дусі вінтажу придумали нещодавно молоді дизайнери-новатори з Лондона. Називається новий мотив «розкіш в стилі треш». Монументальні видовищні люстри з лінз, касет з-під фотоплівки або пластикових скляночок, настінний радіатор у вигляді черги вішалок суконь, шпалериколажі із забутих, втрачених листів, листівок і газетних вирізок, підлогові попільнички і торшери з ніжками із старих іграшок.

Цей експеримент, стиль-оксюморон здатний привнести до будь-якої обстановки ігровий початок, елемент несподіванки і жарту.

Ще одна важлива прикмета стилю — всілякі аксесуари. Ніщо так не допомагає створити потрібну атмосферу у будинку, як різні симпатичні і забавні дрібниці. Для ретро-стилю підійдуть скульптурки тварин, ляльки, плюшеві або ганчіркові старі іграшки, посуд, покриті лаком рамки для фотографій, старі пошарпані книги, грамплатівки, вишиті бісером гаманці.

Особливо, що предмети витримані в стилістиці соцреалізму і сталінської епохи: пластмасові ляльки, фарфорові фігурки, дерев'яні іграшкові коники, грановані склянки в металевих підскляниках, чорні дискові телефони і друкарські машинки-громади, столи, оббиті зеленим пластиком «під сукно», патефони, чорно-білі фото і примуси.

Невід'ємна частина ретро-інтер'єру — квіти. При створенні композиції із зрізаних кольорів можна працювати на контрасті — підібрати до них кришталеві вази, металеві і навіть оцинковані (відомі нам як господарські відра або бідони).

Краще всього в цій стилістиці облаштувати якусь одну з кімнат — кабінет, вітальню або спальню.

Інтер'єр маленьких кімнат актуальний і стилістичний. Будується на засадах стилістики вінтаж таким чином:

- Створюється щось таке, що притягує погляд — композиційний акцент. Це можуть бути маленькі дзеркала і фотографії у рамках, повішені на красиві утримувачі.
- У інтер'єрі повинне залишатися вільне місце. Наприклад, простір під невеликим столиком біля стіни був порожній. Тому погляд вільно пробивається до стіни, і кімната виглядає більшою.
- Подушок на дивані повинно бути п'ять — три яскраві, виразні подушки і дві простіші, які їх урівноважують.
- Згрупування маленьких предметів. Сюди можна віднести вінтажний посуд і маленькі горщики. Чітке

розставлення додасть інтерес поверхні і зменшить кількість безладу в просторі.

- Використання довгих штор, які торкаються підлоги. Це візуально підведе стелю і зробить кімнату просторішою.

Спальня в вінтажному стилі проектується на таких засадах:

1. Встановлюються незвичайні металопластикові вікна з рамами кольору бордо чи темно коричневого;
2. Робляться незвичайні віконні укуси — на листи гіпсокартону приклеїли кахельну плитку, розташовану ромбом, застосували ту, що затерла червоного кольору. Замість двох плиток використали черепки — осколки спеціально побитого посуду.
3. Раритет в інтер'єрі можна замінити на псевдораритет. Декорувати двері «під старовину». Пофарбували її у бордовий, потім прикрасили молдингами і поліуретановими фігурками;
4. Використовується багато поліуретанової ліпнини. Декорувати стіни молдингами, а стелю прикрасити карнизами не лише по периметру, але і в центрі стелі створили своєрідне панно — молдингами обрамили шматок шпалер. Велика кількість ліпнини властива французьким інтер'єрам в стилі вінтаж.
5. Використовуються в декорі фотопринти — фотографії великого розміру з паризькими виглядами.
6. Встановлюються в спальні незвичайні меблі, старовинні. Французький шик немислимий без декору: ніжні фіранки, стрічки, свічники — безліч милих дрібниць, що прикрашають вінтажну спальню.

Ностальгія по минулому зачепила сьогодні, також і ванні кімнати. У самому центрі — ванна з витонченими контурами і обов'язково на зігнутих ніжках у вигляді левових лап. Вона може бути білосніжною або кольори міді.

Якщо дозволяє простір, ванну можна розташувати в центрі кімнати, на невисокому подіумі. Інший варіант — присунути її впритул до однієї із стін.

У обробці ванни активно використовується плитка з декоративними ретро-орнаментами і різноколірна мозаїка.

При цьому і однотонні стіни з ефектом потерто-стей і подряпин, пофарбовані в насичені кольори, можуть виглядати не менш декоративно, слугувати чудовим фоном для меблів, текстилю і інших деталей.

Органічно в такій ванні виглядатиме справжня раритетна люстра з кришталевими підвісками, квіти (важливо тільки підібрати рослини, які добре переносять підвищену вологість) горщиків. І, звичайно, численні флакончики і баночки з кремами і шампунями в «бабусиному стилі».

А можна зосередитися виключно на якомусь одному предметі, який стане родзинкою будинку, головним арт-об'єктом, який задаватиме тон усьому іншому інтер'єру.

Можливо повністю оформити кімнату під старовину, тоді не завадить придбати комоди з множиною скриньок, скрині, обідній стіл на велику сім'ю, буфет для посуду і стелаж для старовинних фамільних сервізів. Врешті-решт, це не лише стильні предмети об-

Меблі в інтер'єрах стилю "вінтаж"

Ванна – "вінтаж"

Вітальня оформлена в вінтажній стилістиці

*Декор куточків
інтер'єру –
"вінтаж"*

Спальня в стилі "вінтаж"

лаштування, але і дуже ефективні системи зберігання! Той же комод доречно виглядатиме і у вітальні, і в спальні, а старий дерев'яний стіл з різьбленими ніжками зробить солідним і стильним будь-який кабінет чи приміщення будь-якого інтер'єру.[2]

Висновки. Суворих правил створення вінтажного інтер'єру не існує. Деякі з них повністю складаються із старих і антикварних речей, інші поєднують в собі оригінали і витончені стилізації. Запорукою успіху слугують сучасні технології, що далеко зробили крок, які дозволяють «постаріти» практично будь-який матеріал. Штучна іржа, характерний зеленуватий наліт на бронзі, потертості каменю і скла, тріщинки і сліди від деревних жучків — ось тільки деякі приклади майстерних варіацій на тему дії часу. При цьому форми і моделі вінтажних меблів найчастіше, звичайно, відтворюють старовинні, іноді дуже відомі зразки, стовідсоткову класику. Тематика вантаж є актуальною і модною в різних характеристиках цього розуміння, тому підводячи підсумки концептуальної виразності стилю вінтаж в особливостях дизайну інтер'єрів приміщень, слід визначити:

1. Меблі у вінтажному стилі виконуються у дусі антикваріату, головне при створенні інтер'єру — уникнути «музейності». Не потрібно усе витримувати в єдиному стилі, важливо зробити інтер'єр теплим і затишним.
2. Привабливість вінтажного стилю — в його багатогранності, варіативній і відсутності усіляких рамок. На відміну від кантрі, він прекрасно поєднується з урбаністичним хай-тек або мінімалізмом. Серед усіх сучасних напрямів вінтаж має на увазі найбільший простір для фантазії.
3. Оформлення інтер'єру в стилі вінтаж чудово підійдуть аксесуари з бабусиної скрині. Це друге життя, що дане ганчірковим іграшкам, мереживним серветочкам, фарфоровим статуеткам і ін.
4. Особливу увагу при оформленні інтер'єру приділяється підлозі. Паркетна дошка в стилі вінтаж повинна виглядати штучно постарілою, мати невеликі вибоїни або інші вади деревини. Ніяких шліфувальних машин — тільки ручна робота, олія і віск. На тлі такої підлоги будь-який інтер'єр виглядатиме неординарно і незвично.
5. Вінтаж дозволяє створити персональний стиль, підкреслити ексклюзивність інтер'єру. В той же час, це найдоступніше по фінансах модне рішення інтер'єру. Враховуючи його масовість, прагнучи створити щось своє.

Література:

1. Агостон Т. Теория цвета и его применение в искусстве и дизайне. / Т. Агостон, — М.: Мир, 1982. — 173 с.
2. Арнхейм Р. Новые очерки по психологии искусства. / Р. Арнхейм, — М.: Прометей, 1994. — 352 с.
3. Бартенев И.А. Очерки истории архитектурных стилей. / И.А. Бартенев, В.Н. Батажкова, —М.: Изобразительное искусство, 1983. — 264 с.
4. Власов В.Г. Стили в искусстве / Словарь., т. 1./ В.Г. Власов. — СПб.: Кольна, 1995. — 672 с.
5. 53. Интерьер и декор в интерьере. Художественный словарь / СПб.: Литера., 2002. — 65 с.
6. Кришталева Л. Стили интерьера от классики до авангарда. Планировка и оформление. / Л. Кришталева, — М: Ниола XXI век, 2005. — 96 с.